

GEC NERA

GRUPUL ECOLOGIC DE COLABORARE NERA ECOLOGICAL COOPERATION GROUP NERA

325600 - ORAVITA Str.1 Decembrie 1918 nr.60 etaj 2 Judetul Caras Severin

Telef. 0255-571224, 0255-572026, 0722 437 197 , fax 0255- 572026

www.gecnera.ro, E-mail: gecnera@yahoo.com

Nr. 2520.30.06.2008

RAPORT DE MONITORIZARE ALTERNATIVĂ A MEDIULUI

în zona Parcului Natural Porțile de Fier și a Parcului Național Cheile Nerei-Beușnița.

-LUNA IUNIE 2008-

I. Scopul monitorizării alternative a mediului

Monitorizarea alternativă, prin activități de voluntariat, a factorilor de mediu și a biodiversității din zona parcurilor naturale din sudul Banatului plasate pe teritoriul României și Serbiei reprezintă una din activitățile principale ale Grupului Ecologic de Colaborare Nera. Prin această activitate voluntarii care activează în cadrul centrului transfrontalier de voluntariat al GEC Nera, colectează informații privind starea factorilor de mediu și a biodiversității în zona ariilor naturale protejate precum și despre cele mai frecvente și periculoase fenomenele de agresiune împotriva mediului provocate de activitățile antropice.

Informațiile sunt percepute la nivelul simțurilor umane de bază iar abilitățile de selectare a acestor informații, în funcție de relevanța lor pentru scopul propus, au fost dobândite de către voluntari în urma unui training de specialitate.

Informațiile colectate sunt înscrise în formulare de monitorizare alternativă a mediului iar pe baza lor, GEC Nera întocmește rapoarte lunare, incluzând concluzii privind starea mediului și recomandări privind direcții de acțiune. Aceste rapoarte sunt distribuite autorităților publice responsabile de implementarea politicilor de mediu în această zonă și presei.

Rapoartele de monitorizare au rolul de a furniza informații alternative din zona societății civile și de a contribui la fundamentarea de decizii care să prevină și să stopeze fenomenele de agresiune împotriva mediului, fenomene care se manifestă în special împotriva patrimoniului natural al parcurilor și rezervațiilor naturale plasate în sudul Banatului.

II. Zona și perioada de monitorizare

În luna iunie 2008 voluntarii GEC Nera au realizat următoarele misiuni de monitorizare:

-21 iunie 2008 – monitorizarea zonei Parcului Natural Porțile de Fier pe teritoriul comunelor/orașelor Pojejena, Moldova Nouă, Coronini, Sichevita incluzând un traseu cu lungimea totală de 55 Km, cu următoarele obiective ale patrimoniului natural: zona umedă Pojejena – Divici (arie specială de protecție), zona umedă Ostrovul Moldova Veche (arie specială de protecție), punctele turistice Vârful Piatra Albă - Radimna, Stînca Babacai – Coronini (monument al naturii), peștera Gaura cu Muscă – Coronini, fluviul Dunărea pârâul Radimna, pârâul Sichevița.

-28 iunie 2008 - monitorizarea zonei Parcului Național Cheile Nerei - Beușnița pe teritoriul orașului Oravita și a comunei Sasca Montană incluzând un traseu cu lungimea totală de 25 Km, cu următoarele obiective ale patrimoniului natural: rezervația naturală Ciclova – Ilidia, rezervația naturală Cheile Șuşarei, pâraul Oravița, pâraul Ciclova, râul Nera.

III. Starea factorilor de mediu și a biodiversității în zona monitorizată .

a) Apa

Zona PN Porțile de Fier

Pe toată zona monitorizată apa fluviului Dunărea are o turbiditate medie. Obiectele din apă, la mal, sunt vizibile la adâncimea de 70 cm în Coronini (Gaura cu Muscă), 50 cm – Gornea (confluența cu pâraul Sichevița), 65 cm – Pojejena (confluența cu pâraul Radimna).

Pe Dunăre, pe suprafața apei, izolat, sunt transportate pelicule sau dăre de carburanți, grăsimi și ocazional ambalaje de plastic. Incepând de la o distanță de 1-3 m de mal apa are miros caracteristic de ape uzate de canalizare.

Zona PN Cheile Nerei – Beușnița

Apa râului Nera a fost monitorizată pe o porțiune de 3 Km în amonte de podul de la intrarea în loc. Sasca Montană. Apa are o turbiditate medie, existând o vizibilitate bună a obiectelor din apă la adâncimea 100 cm

b) Solul și formațiunile geologice

Zona PN Porțile de Fier

În zona monitorizată, pe întregul traseu al șoselei (DN 57) există abandonate ambalaje de plastic. Concentrații mai mari de ambalaje există la

punctul turistic Peștera Gaura cu Muscă (Coronini), Valea Radimnei (în amonte 200-300m de pensiunea Luiza), Vârful Piatra Albă, și în cele cca 33 câmpuri improvizate (în general locuri de pescuit) de pe malul Dunării. Punctul turistic Peștera Gaura cu Muscă a fost igienizat de către voluntari.

Pe malul Dunării, în amonte, la 1 km de confluența pâraului Sichevița cu Dunărea există un depozit de carburanți a unui șantier de construcții de la care se scurg pe sol produse petroliere.

În interiorul zonei umede Pojejena – Divici, la 100m amonte de podul peste pâraul Radimna există un depozit de deșeuri de materiale de construcție pe o suprafață de cca 150 mp și urme de autovehicole.

La 1,5 Km de la ieșirea din orașul Moldova Nouă, pe DN 57, pe partea stângă a șoselei, există o deponie improvizată de deșeuri, ambalaje și gunoi menajer pe o suprafață de cc 800 mp.

La 2,0 km de la ieșirea din orașul Moldova Nouă, pe DN 57,

**"Minideșertul"
de la Moldova Nouă.....**

spre localitatea Coronini, între șosea și malul Dunării este amplasat iazul de decantare a apelor de mină al SC Moldamin Moldova Nouă. Iazul ocupă o suprafață de cca 30 ha și este neprotejat.

Prin evaporarea/înfiltarea apei, particulele de steril și alte substanțe chimice în suspensie s-au constituit în prezent într-un nisip fin (praf) de culoare gri-deschis (albă) care este antrenat prin deflație de către vânturile predominante din zonă. Informațiile prezentate de

localnici confirmă faptul ca cel mai recent fenomen de deflație a avut loc în luna mai 2008 ocazie cu care au fost poluate cu reziduri provenind din această zonă localitățile și terenurile din zona Moldova Veche (România), Vinci, Požežena, Veliko Gradište (Serbia).

În raport cu situația din anii anteriori, pe suprafața stâncii Babacai (monument al naturii amplasat în apele Dunării, imediat la ieșirea din localitatea

"Cucerirea" Dunării la Gomea

Coronini spre Berzasca) au apărut numeroase fisuri. Din informațiile oferite de localnici rezultă că în fiecare an, după ciclurile de îngheț-dezghet, din această stâncă sunt dislocate bucăți mari fapt pentru care Stanca Babacai se deteriorează în permanență.

În zona confluenței pârâului Sichevița cu Dunărea mai mulți deținători de terenuri (3 cazuri) au executat lucrări de extindere în albia fluviului a incintei proprietății. Aceste lucrări contravin legislației în domeniul gospodăririi apelor

Zona PN Cheile Nerei - Beușnița

Pe ambele parti ale drumului de centură a orașului Oravita spre Anina exista deponii neorganizate de deseuri si ambalaje, concentrate in 7 puncte de depozitare ce cumuleaza o suprafata totala de cca 0,6 ha.

**....și "duna" de nisip
de la Sasca Montană**

de cca 10 ha. Pe terenurile agricole din zonă au fost observate cantități mari de deseuri provenite de la această haldă.

Informațiile prezentate de localnici confirmă faptul din acest depozit, în fiecare an, nisipul este antrenat de vânt, prin deflație, sau de către apele meteorice. Cu această ocazie sunt poluate terenurile agricole din zona localității Sasca Montană.

Pe partea stanga a DJ Ciuchici – Sasca Montana la intrarea in localitatea Sasca Montana exista un depozit neprotejat de deseuri miniere (halda de steril) sub forma de nisip fin ce ocupa o suprafata

Pe malul pâraului Ciclova în amonte de localitatea Ciclova Montană exista deponii neorganizate de sticlă spartă (de la ambalaje), concentrate în 3 puncte de depozitare care cumulează o suprafață totală de cca 200 mp.

c) Aerul

În perioada monitorizată nu au fost percepute modificări ale parametrilor aerului.

d) Biodiversitatea

Zona PN Porțile de Fier

Pe întreg traseul monitorizat există resturi arse de arbori tineri în dreptul vetrelor de foc (8 cazuri) .

Pe întregul traseu monitorizat la malul cursului fluviului Dunărea, ocazional, au fost întâlnite exemplare de pești mici morți.

Zona PN Cheile Nerei – Beușnița

Pe poteca de acces din interiorul rezervației naturale Cheile Șușara există resturi arse de arbori tineri în dreptul vetrelor de foc (4 cazuri),

e) Starea mediului în interiorul localităților

Zona PN Porțile de Fier

Activitatea de monitorizare a inclus localitățile Radimna, Pojejena, Coronini, Sichevița și Gornea.

Centrul civic Sichevița

În albia pâraurilor Radimna și Sichevița exista abandonate cantități importante de deșeuri, ambalaje și gunoi menajer.

În centrul civic al comunei Sichevița exista abandonate importante cantități de deșeuri pe marginea străzilor și în rigolele de scurgere a apelor meteorice.

În Sichevița și Gornea posterele degradate rămase de la campania electorală provocă un disconfort vizual accentuat.

Zona PN Cheile Nerei – Beușnița

Activitatea de monitorizare a inclus localitățile Oravița, Ciclova Montană, Sasca Montană.

În albia pâraurilor Oravița, Ciclova și Șușara exista abandonate pe întregul traseu monitorizat cantități importante de deșeuri, ambalaje și gunoi menajer.

Pe pâraul Oravița, la suprafața apei exista urme de produse petroliere pe întregul traseu monitorizat.

....și pâraul Oravița
îmbâcsite de deșeuri

IV. Ecoturismul

a. Infrastructura destinată practicării ecoturismului.

În toate zonele monitorizate nu există campări omologate. Turiștii campează în locuri care nu au utilități minime destinate protejării mediului (toalete, locuri de

preparare a hranei, sistem de colectare a deșeurilor și ambalajelor, instalații de apă curentă și instalații de colectare a scurgerilor de ape uzate, etc.).

Sistemul informațional din teren destinat promovării prin turism a patrimoniului natural și cultural - istoric din zonă este aproape inexistent. Marcajele, panourile și indicațiile turistice sunt insuficiente.

Sistemul informațional destinat promovării regimului de arie naturală protejată este insuficient dezvoltat.

b. Agresiuni împotriva mediului specifice practicării turismului.

Zona PN Porțile de Fier

Pe malul Dunării au fost întâlniți cca 150 de turiști, cu autoturisme și corturi, care au campat pe malul Dunării sau pe Valea Radimnei, în locații de campare improvizate, în grupuri de 4-5 persoane. De regulă, pe malul Dunării turiștii au practicat pescuitul de agrement iar pe Valea Radimnei petreceri în aer liber.

**Campări improvizate
pe Valea Radimnei**

În toate campările improvizate de pe malul Dunării și Valea Radimnei există abandonate ambalaje din plastic și gunoi menajer precum și vetre de foc.

În 7 campări improvizate de pe malul Dunării seara și noaptea au fost folosite radiocasetofoane la un nivel foarte ridicat de sonorizare, fapte care au provocat disconfort celorlalți turiști.

Toți pereții peșterii Gaura cu Muscă sunt inscripționați cu slogane și

desene (unele obscene).

La punctul turistic Peștera Gaura cu Muscă proprietarul spălat autoturismul cu nr. de înmatriculare 81 B HAR cu apă de la izvorul peșterii, în incinta popasului, blocând accesul la apă potabilă a turiștilor și animalelor.

Panoul de la punctul de informare ecoturistică instalat de GEC Nera la Peștera Gaura cu Muscă este deteriorat (vandalizat) iar o parte a informației nu mai este accesibilă.

Zona PN Cheile Nerei – Beușnița

Pe traseul din rezervația naturală Cheile Șușarei au fost întâlnite grupuri de turiști (în total 28 persoane) care, de regula, practica turism de pasaj. Dintre acestia, 3 grupuri de turiști a câte 2- 3 persoane au campat pe traseul rezervației. În locurile de campare există abandonate ambalaje din plastic și gunoi menajer precum și vetre de foc.

La 2 km în amonte de podul peste raul Nera, situat la intrarea în Sasca Montană și respectiv la 1,5 km amonte de captarea pentru alimentarea cu apă a orașului Oravița există un loc improvizat de înbăiere pe malul stâng al râului Nera unde a fost întâlniți 32 de turiști care făceau baie în apa râului. La 50 m în aval de locul respectiv 6 proprietari de autoturisme și autocamioane spălau autovehiculele în apa râului.

V. Recomandări pentru îmbunătățirea managementului zonelor monitorizate.

a) Măsuri din partea autorităților administrației publice locale (Consiliul Județean Caraș – Severin, consiliile locale din zona monitorizată) și a direcțiilor silvice Reșița și Mehedinți (administrațiile parcurilor)

-Realizarea de parteneriate public – private, cu investitori interesați în amenajarea unor campări ecologice în afara zonelor speciale de protecție pe traseele turistice de pe malul Dunării, valea Radimnei și Valea Ciclovei. Costurile

pot fi suportate prin accesarea fondurilor UE în cadrul POS Mediu - Axa Prioritară 4 - Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protejarea naturii ; POR - Axa Prioritară 5 - Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului și PNDR - Axa 3.1.3 - Încurajarea activităților turistice.

-Implementarea unui proiect de conservare a stâncii Babacai. Costurile pot fi suportate prin accesarea fondurilor UE în cadrul PNDR - Axa 3.1.3 - Încurajarea activităților turistice.

-Realizarea unui sistem integrat de management al deșeurilor la nivel de comună/oraș cu includerea în sistem a ariilor naturale protejate. Costurile pot fi suportate prin accesarea fondurilor UE în cadrul POS Mediu - Axa Prioritară 2 - Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și reabilitarea siturilor contaminate.

-Realizarea unui sistem eficient destinat cunoașterii de către populație și turiști a regimului ariilor naturale protejate și promovării patrimoniului natural și cultural - istoric. Costurile pot fi suportate prin accesarea fondurilor UE în cadrul POS Mediu - Axa Prioritară 4 - Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protejarea naturii și PNDR - Axa 3.1.3 - Încurajarea activităților turistice

-Colectarea de urgență a ambalajelor și deșeurilor menajere din locurile de campare improvizate, situate în zona ariilor naturale protejate.

-Implementarea de proiecte privind stabilizarea depozitelor de deșeuri miniere și reconstrucția ecologică a suprafețelor de teren agricol afectate. Costurile pot fi suportate prin accesarea fondurilor UE în cadrul POR: AP 4 Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local, DMI 4.2 Reabilitarea siturilor industriale poluate și neutilizate și pregătirea pentru noi activități.

b) Măsuri din partea autorităților publice cu responsabilități în domeniul protejării patrimoniului natural.

-intensificarea controalelor din partea primăriilor, Inspectoratului Județean al Gărzii de Mediu, Inspecției Silvice și de Vânătoare Caraș – Severin; Inspecției Sanitar – Veterinare Caraș – Severin, Inspectoratului Județean de Poliție Caraș - Severin, Direcției Apelor Banat , administrației parcurilor din cadrul Direcțiilor Silvice Reșița și Mehedinți în scopul prevenirii, diminuării și stopării fenomenelor de agresiune împotriva patrimoniului natural.

Colectiv de redactare:

- dr.ing Cornel Popovici Sturza – consultant monitorizarea factorilor apă și sol.
- biolog Mariana Corcodel - consultant conservarea biodiversității
- Gheorghe Chiran - voluntar activități speologice

Notă:

Raportul s-a realizat prin procesarea a 31 fișe de monitorizare alternativă a mediului, întocmite de către voluntari în perioada de monitorizare.

Aceste documente cuprind informații suplimentare, probe (acolo unde este cazul) , imagini, și pot fi puse la dispoziția celor interesați.

Patrimoniul natural al parcurilor din sudul Banatului poate fi protejat și promovat eficient numai prin transformarea promisiunilor electorale în fapte.

Acest lucru este posibil prin accesarea fondurilor oferite de Uniunea Europeană și prin întărirea voinței și capacității de acțiune a autorităților publice.